44 günlük Vətən Müharibəsi - Zəfərə gedən yolun finişi

Bu günlər bütün Azərbaycan, azərbaycanlılar və azərbaycansevərlər Qarabağda Böyük Qələbəmizin birinci ildönümünü qeyd etməyə hazırlaşır. Düşünürəm ki, bu çətin, möhtəşəm və misilsiz qələbəyə təkcə 44 günlük Vətən Müharibəsi kontekstində baxmaq düzgün olmazdı. Vətən Müharibəsində qazanılmış Zəfər, bu Zəfərə aparan yolun finişi idi. Elə bu səbəbdən də bu uzun yola bütölükdə nəzər salmaq ehtiyacı yarandı və bu yazı da həmin zərurətdən yarandı.

Müasir Azərbaycanın memarı və qurucusu, ümumilli liderimiz Heydər Əliyev Azərbaycanda 2-ci dəfə hakimiyyətə gələndə Qarabağ problemini Azərbaycan dövlətinin bir nömrəli problemi elan etdi. Hakimiyyətdə olduğu 10 il ərzində o, ümummilli problemin həlli üçün çox işlər gördü. Lakin mövcud reallıqlar və zaman ona, problemi həll etməyə imkan vermədi. 2003-cü ilin prezident seçkiləri ərəfəsində Ulu Öndərimiz Heydər Əliyev Azərbaycan xalqına müraciət etdi. Həmin tarixi müraciətdə deyilirdi: "Mən öz mənalı həyatımın düz 60 ilini xalqımın bu günü və sabahı ilə yaşamışam. Bunun son 10 ili müstəqil Azərbaycan dövlətinə xidmətdə keçib. Bu sahədə görülən işlər sizə məlumdur, lakin mənim hələ tamamlanmamış çox perspektivli planlarım var... İnanıram ki, mənim axıra çatdıra bilmədiyim taleyüklü məsələləri, planları, işləri sizin köməyiniz və dəstəyiniz ilə İlham Əliyev başa çatdıra biləcək. Mən ona özüm qədər inanıram və gələcəyinə böyük ümidlər bəsləyirəm". O günlərdən bizi düz 18 il ayırır. Bu illər ərzində İlham Əliyev, Ulu Öndərin siyasətini davam etdirərək bu yolda inamla, qətiyyətlə addımlamaqda, dövlət siyasətində, idarəetmədə, beynəlxalq siyasətdə uğurlar qazanmaqdadır. ...İlham Əliyevə - bu gənc dövlət başçısına, Sovet İttifaqından, təkcə Sovetlərdən yox, kökü 200 ildən çox zamana gedib çıxan bir dövrdən dərin bir yara, ağır bir problem miras qalmışdı. Bu problemi yaradanlar onu elə bir düyünə salmışdılar ki, artıq onun həlli iki ölkənin səlahiyyət dairəsindən çıxaraq beynəlxalq problemə çevrilmişdi. Qarabağ düyününün həlli BMT-də, onun Təhlükəsizlik Şurasında müzakirə olunsa da, işğalçı erməni qoşunlarının Azərbaycan torpaqlarından çıxarılması barədə Təhlükəsizlik Şurasını 4 qətnaməsi olmasına baxmayaraq, dünyanı idarə edən bu boyda təşkilat bu problemi həll edə bilməmiş və ya həll etmək istəməmişdi. Nəhayət bu problemin həlli ATƏT-ə Avropada Təhlükəsizlik və Əməkdaşlıq Təşkilatına, 1992-ci ildə bu təşkilat tərəfindən yaradılan on bir dövlətin təmsil olunduğu Minsk qrupuna həvalə edilmişdi. ...Bu yerlərə gəlmə olan Qarabağ ermənləri son yüz ildə bir neçə dəfə Azərbaycandan ayrılmaq barədə məsələ qaldıraraq ixtişaşlar törətmişdilər. Onların sonuncu dalğası 1988-ci ilin fevralından başlamışdı. Bu, o zaman idi ki, Azərbaycan xalqının son yüz ildə yetirdiyi ən böyük tarixi şəxsiyyət, ictimaisiyasi və dövlət xadimi olan Heydər Əliyev artıq mənfur Mixail Qorbaçov tərəfindən hakimiyyətdən kənarlaşdırılmışdı. Qorbaçovun ətrafına toplanmış daşnak ermənilər bundan istifadə edərək Dağlıq Qarabağın Azərbaycanın tərkibindən çıxarılaraq Ermənistana birləşdirilməsi fikrini səsləndirməyə başlamışdılar. Bu fikir səslənəndə hələ Sovet İttifaqı sağ idi. Həm də bu fikirlərin məhz Fransada səslənməsi təsadüfi deyildi. Qarabağda baş verən hadisələr çox sürətlə cərəyan edirdi. 1988-1993-cü illəri Azərbaycan tarixinin faciələrlə dolu ən ağır illəri idi və əslində Qarabağın son taleyi də o illərdə həll edildi. Həmin illərdə hakimiyyət başında olan bacarıqsız, səriştəsiz, milli heysiyyatlardan uzaq olan rəhbərlərin məsuliyyətsizliyi, hakimiyyət uğurunda mübarizələr, orduda başıpozuqluq, torpaqlarımızın itirilməsi ilə nəticələnmişdi. Ölkənin Cənub və Şimal bölgələrində baş qaldıran seperatçılıq hərəkatı, ölkənin vətəndaş müharibəsi həddinə gətirib çıxarmış, ölkə parçalanmaq təhlükəsi ilə üzləşmişdi. ...İlham Əliyevin dövlət başçısı kimi qarşısında çox ağır bir problem dururdu. O, hakimiyyətdə olduğu 17 il ərzində Qarabağ probleminin həllinə doğru hər gün bir addım atdı. Ümumilli liderimiz Heydər Əliyev deyirdi: "İqtisadiyyatı güclü olan dövlət hər şeyə qadirdir". İlham Əliyev də hər zaman vurğulayırdı: "İqtisadi güc ilk növbədə ona görə lazımdır ki, ölkə daha da qüdrətli olsun, öz maraqların təmin etsin və insanlar daha da yaxşı yaşasın". Məhz elə bu məqsədlə də prezident kimi fəaliyyətə başladığı ilk günlərdən, 2003-cü ilin 24 noyabrında sonralar Azərbaycanın sosial iqtisadi inkişafında müstəsna əhəmiyyət kəsb edən tarixi fərmanı - "Azərbaycanda sosial-iqtisadi inkişafın sürətləndirilməsi tədbirləri haqqında" fərmanını imzalamışdı. Ulu Öndərimizin müəllifi olduğu Azərbaycanın neft strategiyasını davam və inkişaf etdirmək istər strateji, istər siyasi, istərsə də iqtisadi aspektdə Qarabağ probleminin həlli istiqamətində atılan ən mühüm addımlar idi. Ölkənin beynəlxalq nüfuzunun artırılmasının Qarabağ probleminin həllində mühüm amil olduğunu nəzərə alan Prezident İlham Əliyev bu istiqamətdə misli görünməyən addımlar atdı: 2011-ci ildə Qoşulmama Hərəkatına üzv olanda çoxları burnunun ucundan uzağı görə bilmədiyi halda (Yeni bu Azərbaycana nə verəcək?) Cənab Prezidentə istehza ilə baxırdılar. Lakin heç bir il keçməmiş, müstəqilliyinin 20 ilini yaşayan gənc respublikanın BMT TŞ-nin qeyri - daimi üzvü seçilməsində bu Hərəkatın üzvləri Azərbaycana səs verəndə opponentlərimiz başa düşdülər ki, nə üçün İlham Əliyev QH-na üzv olmaq üçün müraciət edib. Bu gün Azərbaycan BMT-dən sonra dünyanın ən böyük ikinci beynəlxalq təşkilatı olan Qoşulmama Hərəkatına sədrlik etməsi Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunun parlaq nümayişidir. Yaxın qonşularla mehriban qonşuluq siyasətinin aparılması, dünyanın aparıcı dövlətləri ilə balanslaşdırılmış, qarşılıqlı hörmət və bərabər tərəfli münasibətlərinin qurulması dünyanın aparıcı beynəlxalq təşkilatlarına üzv olan ölkələr ilə həm birliklər, həm də ikitərəfli səviyyədə yüksək səviyyəli əməkdaşlıq, ən yaxın qonşularımız olan - Rusiya, İran, Türkiyə və Gürcüstan ilə 3 tərəfli formatda yüksək səviyyəli münasibətlərin qurulması, qardaş Türkiyə ilə münasibətlərin dərinləşməsi, beynəlxalq və regional transimilli layihələr olan, - Bakı-Tibilisi-Ceyhan əsas ixrac boru kəməri, Bakı-Tbilisi-Qars qaz kəməri, Cənub Qaz Dəhlizi, Bakı - Tbilisi - Qars Dəmir yol xəttinin çəkilişi, Şərq - Qərb və Şimal - Cənub nəqliyyat dəhlizləri, Azərbaycan regionun mühüm nəqliyyat və logistik mərkəzə çevrilməsi Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunu artırmış, onu dünyaya regionun aparıcı dövləti, etibarlı tərəfdaş, kimi təqdim edir. Azərbaycan xeyli müddətdir ki, Avropanın və regionun enerji təhlükəsizliyində mühüm rol oynayır. Bütün bunlara dövlət başçısı cənab İlham Əliyevin uzaqgörənliyi, strateji düşünmə, məqsədyönlü, davamlı, yorulmaz və gərgin fəaliyyəti sayəsində nail olunmuş və hamsı ölkənin bir nömrəli probleminin - Qarabağ probleminin həllinə yönəlmişdi. Cənab Prezident İlham Əliyev dəfələrlə Azərbaycan tərəfindən Ermənistanı təcrid siyasətini bütün dünya ictimaiyyətinə bəyan etmişdir. Ermənistan məhz cənab İlham Əliyevin təcrid siyasəti nəticəsində regionun bütün layihələrindən kənarda qalmışdır, Azərbaycan razılığı olmadan Ermənistan heç bir regional layihəyə cəlb edilə bilməz və bu siyasət Qarabağ probleminin Azərbaycan şərtlərinə uyğun həlli tapılmayınca Ermənistan kasıb, səfil, dilənçi bir ölkə kimi qalacaqdır. Ordu quruculuğu ölkə Prezidenti Cənab İlham Əliyevin

Prezident kmimi fəaliyyətə başladığı ilk andan dövlət siyasətinin bir nömrəli məsələsi olmuşdur. Nəticədə yeni şəraitə uyğun, müasir hərb elminin tələblərinə cavab verən, güclü ordu qurulmuşdur... Arsenalında yüksək dəqiqlikli ən müasir silahlara, yüksək texnologiyaların tələblərinə cavab verən, mühəndis - texniki qurğulara malik Azərbaycan Ordusu həm də bu silahları taktiki döyüş təlimlərində sınaqdan keçirmiş, onların idarə edilməsinə yiyələnmiş peşəkar zabit korpusuna, dünyanın ən qabaqcıl hərbi məktəblərində və ordularında müasir hərb elminin sirlərinə yiyələnmiş hərbi elitaya malikdir. Və 44 günlük Vətən Müharibəsi göstərdi ki, Cənab Ali Baş Komandan İlham Əliyevin dediyi kimi - "Azərbaycan ordusu nəinki bölgədə, həm hərbi potensialına, həm döyüş qabiliyyətinə, həm də təhcizatına görə dünya miqyasında güclü ordular sırasındadır". Cənab Ali Baş Komandanın bu kəlamların Azərbaycan Ordusu Vətən Müharibəsində, döyüş meydanında öz möhtəşəm qələbələri ilə sübut etdi.

Zaman keçəcək, illər ötəcək, İlham Əliyevin adı və əməlləri yüz illər, min illərəbədiyyətəcən Qarabağla qoşa çəkiləcək, hallanacaq, bu müqəddəs işlə birbaşa bağlı olacaqdır. Bu tarix həm də ona görə əlamətdardır ki, Azərbaycan, Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev, Azərbaycan Xalqı "Bir millət, iki dövlət" olan qardaş Türkiyə, Türkiyə xalqı, Türkiyənin Prezidenti Sayin Rəcəb Tayyib Ərdoğanla, tarixdə indiyədək misli olmayan birlik nümayiş etdirməklə, onların mənəvi və siyasi dəstəyi ilə birlikdə yazdılar. Xalqımız Vətən Müharibəsində Böyük Qələbənin birinci ildönümü astanasındadır. Bu əlamətdar gün ərəfəsində Vətən uğrunda canlarını fəda etmiş Şəhidlərimizin əziz xatirəsini ehtiramla yad edir, Qazilərimizə sağlamlıq arzulayır, qəhrəman döyüşçülərimizə var olun deyirik. Qələbən mübarək Azərbaycan! Qarabağ Azərabaycandır!

Ramiz Göyüşov